بازتاب گزینه‌های متعدد ثبوتی برای تعیین شروع شهر در روایات

شاگرد۲: حجیت این راه حل‌های مختلفی که فرمودید در فضای کلاس به چیست؟ به امضاء آن‌ها است؟ اطلاق می‌گیریم؟ از مجموع ادله اطمینان پیدا می‌کنیم؟

استاد: در اجراء؟

شاگرد۲: اصل این‌که بگوییم مشروع است بگوییم یک قومی مبداء و انتهای ماه را یک چیزی قرار می‌دهند. فرمودید گزینه‌های ثبوتی آن مختلف است. در فضای فنی کلاس امضاء آن‌ها را از کجا به دست می‌آوریم؟ اطلاق داریم؟ از مجموع ادله به دست می‌آید؟

استاد: مرحوم وحید عباراتی دارند؛ می‌گویند اگر روایت مجزی بودن رؤیت قبل از زوال نبود، احدی تردید نمی‌کرد که این ادله «صم للرؤیه و افطر للرؤیه» به معنای شب قبل است. ایشان می‌گویند ولی چه کنیم... . من هم می‌خواهم همین را بگویم؛ پس شما خودتان قبول دارید که خود شارع ادله‌ای را گفته که فضای بحث کلاس فقه را سنگین کرده. چرا فرموده؟ برای این‌که شارع می‌خواست بگوید که این‌ها هست. بدانید که من به این‌ها توجه دارم. این‌ها راه‌های ثبوتی است. سر جایش در کلاس فقه کارساز است. هر کدام از این‌ها یک منافعی دارد.

من عبارت ایشان را بخوانم: می‌فرمایند:

> **و لو لم ترد الرواية المتضمّنة لكون الرؤية قبل الزوال لليلة الماضية و بعده لليلة المستقبلة، لما كان الخصم يفهم من الروايات المتواترة سوى الذي ذكرناه من دون تأمّل و تزلزل، كما لا يخفى، و ليس هذا إلّا من جهة الدلالة، كما أنّه يحكم بعدم الفرق بين قبل العصر و بعده، و قبل الغروب و بعده، إلى غير ذلك**[1]

«...لما كان الخصم يفهم من الروايات المتواترة سوى الذي ذكرناه من دون تأمّل و تزلزل»؛ یعنی اگر این روایات نبود، از این روایات متواتر هم همین حرف ما را می‌فهمیدند. حالا این روایات آمده و می‌خواهند آن‌ها را توجیه کنند. این نکته خیلی خوبی است. یعنی خود شارع این کار را کرده. نگذاشته که آن روایات متواتره، تنها در میدان بمانند. خُب آن روایات متواتره برای انحصار بود؟! شما می‌فرمایید برای انحصار است. انحصار را از کجا می‌آورید؟! و حال این‌که ما این روایات را

داریم! این اساس عرض من در جلسه قبل بود.

---

[1] رؤيت هلال، ج۱، ص: ۵۰۱

بازبینی #2
ایجاد شده 29 آوریل 2026 15:44:49 توسط ... .
به روزرسانی شده 29 آوریل 2026 15:48:57 توسط ... .